

Koulunuorisotyön perusta ja toiminnan arviointi

KOULUNUORISOTYÖ JA OPETUSSUUNNITELMA TOIMINNAN LAADUN POHJANA
LEHIKOSKI ARJA

Sisällysluettelo

JOHDANTO	2
1. Koulunuorisotyön toiminta-ajatus	3
2. Koulunuorisotyön tavoitteet ja toimijoiden roolit	4
3. Arvoperusta (Opetussuunnitelmassa kappaleet 2–3)	6
4. Laaja-alainen osaaminen (Opetussuunnitelmassa 3.3.)	8
4.1 Opetussuunnitelma, ajattelu ja oppimaan oppiminen	8
4.2 Opetussuunnitelma, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	10
4.3 Opetussuunnitelma, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	12
4.4 Opetussuunnitelma, työelämätaidot ja yrittäjyys	14
4.5 Opetussuunnitelma, osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	16
5. Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri (Opetussuunnitelman perusteet kappale 4)	18
6. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen (Opetussuunnitelmassa kappale 5)	20
7. Siirtymävaiheet	21
LIITE 1 Laaja-alainen osaaminen	24
LIITE 2 Yhtenäinen perusopetuksen toimintakulttuuri	26
LIITE 3 Nivelvaiheen tuki	27
LIITE 4 Opetussuunnitelman ja koulunuorisotyön liitospinnat, kaavio	28

JOHDANTO

Vantaan Perusopetus ja Nuorisopalvelut pilotoivat vuonna 2023 Nuoskan (Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittämiskeskus) Nuorisotutkimusseurassa kehitettyä koulunuorisotyön **rakenteiden laatu** -kehittämistyötä. Rakenteiden laadun työskentelyssä määriteltiin koulunuorisotyön toiminta-ajatus sekä tavoitteet. Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskus Kanuuna on kehittänyt koulunuorisotyön **toiminnan laatuun** arviointikriteeristön sekä suunnittelukäytänteen, jossa koulunuorisotyön toiminta seuraa opetussuunnitelman tavoitteita niiltä osin, kun ne kohtaavat nuorisotyön tavoitteet. Tällä dokumentilla kuvataan erityisesti tätä kokonaisuutta. Alussa kuitenkin esitellään koulunuorisotyön toiminta-ajatus ja tavoitteet.

Tietolaatikko

Koulunuorisotyön vakansseja on 9 +esihenkilö

Alakoulut: Kytöpuisto, Rekolanmäki, Uomarinne, Kaivoksela, Länsimäki, Lehtikuusi

Yläkoulut: Kilteri, Martinlaakso, Havukoski, Koivukylä, Länsimäki ja Lehtikuusi

Sopimusala: KVTES, keskimääräinen yleistyöaika (=229:30 h kuudessa viikossa, klo 07–22 säännöllisesti)

Nuorisotyötä ohjaa nuorisolaki (L 1285/2016)

Vantaan perusopetuksen ja nuorisopalveluiden ohjausryhmä linjaa ja tarkastelee koulunuorisotyötä Vantaalla. Ohjausryhmän jäsenet ovat Ilkka Kalo pj. Hannu Rusama varapj., Ursula Snellman, Pekka Mäkelä, Riitta Kekäle ja Arja Lehtikoski

Koulunuorisotyön **toiminnan** laatu perustuu nuorisotyön ammattialaan ja sen yhdyspintoihin voimassa olevan opetussuunnitelman perusteiden (Opetushallitus, 2014)¹ sekä Vantaa -tasoisen opetussuunnitelman sisältöön (Vantaa, i.a.).²

¹ Opetussuunnitelman perusteet chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

² Vantaan opetussuunnitelmat <https://www.vantaa.fi/fi/koulujen-opetussuunnitelmat>

³ [Nuorisolaki 1285/2016 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX ®](#)

1. Koulunuorisotyön toiminta-ajatus

Koulunuorisotyön keskeisimpiä tavoitteita on yhteisöllisyyden vahvistaminen. Nuorisotyö koulujen arjessa keskittyy ryhmädynamiikan rakentamiseen, turvalliseen läsnäoloon ja kiusaamisen ehkäisyyn yhdessä muiden koulun toimijoiden kanssa. Nuorisotyöntekijät vahvistavat nuoren taitoja toimia ryhmässä, lisäävät nuoren osallisuutta ja auttavat ystävyysuhteiden syntymisessä.

Koulunuorisotyön kohderyhmänä ovat 4.–9.-luokkalaiset nimettyjen koulujen oppilaat. Nuorisotyöntekijä on opetukseen, arviointiin tai valvontaan sitomaton kohtaamisen ammattilainen koulun arjessa. Koulunuorisotyö tuo yhden turvallisen aikuisen lisää kouluyhteisöön. Keskeinen osa koulunuorisotyötä on siltaava työ, nuorten kanssa työskennellään sekä koulussa että nuorten vapaa-ajalla. Läsnäolo, nuorten kiireetön ja kunnioittava kohtaaminen toimivat lähtökohtana koulunuorisotyössä.

Koulunuorisotyö tukee nuoren kasvua, oppimista ja kehittymistä. Vuorovaikutustaitoja vahvistamalla nuorisotyö tukee nuoren mahdollisuuksia liittyä ryhmiin ja yhteisöihin niin koulussa kuin vapaa-ajallakin. Nuorisotyö tukee nuorta tarttumaan erilaisiin nuorisotyön ja koulun tarjoamiin osallisuuden mahdollisuuksiin. Nuorisotyö tunnistaa myönteisen ja vahvistaa hyvää nuoressa.

Koulunuorisotyö vahvistaa nuorten vertaisryhmiä ja rakentaa yhdenvertaisuuteen perustuvaa positiivista ryhmädynamiikkaa. Koulunuorisotyö vahvistaa nuorten taitoja toimia ryhmässä ja tukee näin kaverisuhteiden muodostumista.

Vantaalainen koulunuorisotyö toimii koulun arjessa osana moniammatillista kasvattajayhteisöä. Yhteistyössä korostuu eri toimijoiden keskinäinen kunnioitus ja yhteinen tavoite nuoren hyvinvoinnin edistämiseksi.

Hyväksytty ohjausryhmässä 13.2.2024

2. Koulunuorisotyön tavoitteet ja toimijoiden roolit

Koulunuorisotyön tavoitteet ovat:

1. Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
2. Vapaa-ajan mahdollisuuksien lisääminen
3. Kouluviihtyvyyden parantaminen
4. Koulutussiirtymien tukeminen
5. Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy

Koulunuorisotyöntekijä

Nuorisotyöllä vahvistetaan nuorten hyvinvointia koulussa ja nuorten vapaa-ajalla kohtaamistyön avulla. Koulunuorisotyöntekijä osallistuu nuorisotyön asiantuntijana työmallien kehittämiseen, tiedottamiseen, dokumentointiin ja arviointiin. Työntekijä havainnoi nuorten ja koulun tarpeita ja kehittää toimenpiteitä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Koulunuorisotyön esihenkilö

Koulunuorisotyön operatiivisen toiminnan johtaminen ja koulunuorisotyön tiimin esihenkilönä toimiminen. Työn johtamisesta, määriteltyjen tavoitteiden ja tehtäväkokonaisuuksien toteutumisesta ja koulunuorisotyön kokonaiskoordinoinnista vastaaminen.

Rehtorit

Rehtorilla on työnjohdollinen asema kouluorganisaatioon. Neuvottelee nuorisotyön asiantuntijuuden sovittamisesta koulun toimintaan koulunuorisotyön kanssa. Rehtori

- Mahdollistaa koulunuorisotyöntekijän toiminnan konkreettiset edellytykset: Perehdytys koulun ja työyhteisön sekä YHR:n toimintatapoihin, liittyminen koulun toiminnan rakenteisiin.
- Koulunuorisotyön säännöllinen tarkastelu koulunuorisotyöntekijän kanssa ja koululla ilmenevien uusien tarpeiden vaikutuksen arviointi työn kehittämiseen. Sanoittaa henkilöstölle koulunuorisotyön tavoitteet ja merkityksen, sekä toimintatavat, resurssin ja tavoitettavuuden.

Alueellisen nuorisotyön päällikkö

Kokonaisvastuu koulunuorisotyön suunnittelusta ja toteutuksesta sekä yhteistyöstä alueellisen nuorisotyön kanssa. Vastaa omalta osaltaan edellytyksistä laadukkaan koulunuorisotyön tekemiseksi (rahoitus ja resurssit). Huolehtii koulunuorisotyön arviointisuunnitelman sekä tiedotussuunnitelman oikea-aikaisesta toteuttamisesta yhteistyössä toimintayksikön esihenkilön kanssa. On koulunuorisotyön esihenkilön esimies ja vastaa koulunuorisotyöstä osana alueellisen nuorisotyön kokonaisuutta.

Perusopetuksen aluepäälliköt

Aluepäällikön roolina on varmistaa rakenteiden toteutuminen ja lukuvuositavoitteiden täsmentäminen, yhdessä koulunuorisotyön esihenkilön kanssa.

Ohjausryhmä

Ohjaa koulunuorisotyötä strategisella tasolla-tasolla. Sujuvoittaa yhteistyötä kokoamalla yhteen säännöllisesti perusopetuksen ja nuorisopalveluiden päälliköitä, esihenkilöitä ja rehtoreita. Ohjausryhmän työskentely koskee sekä koulunuorisotyötä, että alueellisen nuorisotyön ja perusopetuksen yhteistyötä laajemmin.

(Ohjausryhmä 13.2.2024)

3. Arvoperusta (Opetussuunnitelmassa kappaleet 2–3)

Koulunuorisotyön tavoitteet löytyvät opetussuunnitelman perusteista. Seuraavissa taulukoissa tarkastellaan nuorisotyön ohjaavien asiakirjojen ja opetussuunnitelman sisältöjä niiltä osin, missä dokumentaatio on rinnasteista ja joihin koulunuorisotyön tavoitteet ovat rakentuvat.

Koulunuorisotyön toiminta rakentuu tavoitteiden mukaisesti hyödyntäen nuorisotyön menetelmiä. Tähän kosteeseen on kerätty vain yhteinen tavoitteisto, eikä tästä syystä tällä dokumentilla kuvata kaikkea opetussuunnitelmiin ja nuorisotyöhön liittyvää sisältöä.

Alla olevassa taulukossa (Taulukko 1) on kerätty Opetussuunnitelman kappaleesta *Perusopetuksen arvoperusta* (OPH, 2014 s. 15) keskeiset yhtäläisyydet *Nuorisotyön ammattieettisiin ohjeisiin*. Nuorisotyön ammattieettiset ohjeet sisältävät näkökulman nuorisotyön tavoitteista ja tehtävistä sekä ottaa kantaa siihen, kuinka työtä eettisesti toteutetaan.

Taulukko 1, Opetussuunnitelma, Arvoperusta ja Nuorisotyön ammattieettiset ohjeet

TAVOITE	Perusopetus	Nuorisotyö
(kappale 2.2 s. 15) Perusopetuksen arvoperusta Oppilaan ainutlaatuisuus Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia Kulttuurinen moninaisuus rikkautena Kestävän elämäntavan välttämättömyys Oppimisen vuorovaikutteisuus	• Yhteiskunnan jäsenyyteen tukeminen • kannustus ja yksilöllinen tukeminen identiteetin, ihmiskäsityksen ja maailmankuvan rakentamisessa • Syrjäytymisen ehkäisy, hyvinvoinnin tukeminen • Eettisten valintojen tukeminen • Ihmisoikeuksien kunnioitus ja puolustaminen • Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteiden noudattaminen, vähemmistöjen tuki (Opetussuunnitelman perusteet)	Nuorisotyön tavoitteena on, että jokainen nuori saavuttaa omien voimavarojensa ja näkemystensä mukaisen paikkansa yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä ja kokee elämänsä merkitykselliseksi. Nuorisotyö on kohtaamista, kannustavaa kasvatusta ja yhdessä tekemistä Nuorisotyö vahvistaa nuoren osallisuutta lähiyhteisöissä ja yhteiskunnassa Nuorisotyöntekijä toimii rakentavasti ja avoimesti työyhteisössä ja yhteistyöverkostossa Nuorisotyöntekijä toimii nuoruuden ja nuorten elinolojen tulkkina Nuorisotyössä toimitaan ympäristövastuullisesti (Nuorisotyön ammattieettiset ohjeet) nuoli_eettisetOhjeet_A3_191219_n.pdf

4. Laaja-alainen osaaminen (Opetussuunnitelmassa 3.3.)

Tässä kappaleessa on kuvattu opetussuunnitelman sisällöt keskeisesti koulunuorisotyön tavoitteisiin ja menetelmiin liittyen. Erityisesti on alleviivattu ne kohdat, joilla on suora yhteys koulunuorisotyöhön. Alempana on kuvattu nuorisotyötä määrittäviä tavoitteistoja, jotka puolestaan tukevat osaltaan opetussuunnitelman tavoitteita. Tästä syntyy kokonaisuus, jossa tavoitteet ja toiminta eri lähteistä käsin katsottuna ovat yhteneväiset ja ristiriidattomat.

4.1 Opetussuunnitelma, ajattelu ja oppimaan oppiminen

Ajattelun ja oppimisen taidot luovat perustaa muun osaamisen kehittymiselle ja elinikäiselle oppimiselle. Ajatteluun ja oppimiseen vaikuttaa se, miten oppilaat hahmottavat itsensä oppijoina ja ovat vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa. Olennaista on myös, miten he oppivat tekemään havaintoja ja hakemaan, arvioimaan, muokkaamaan, tuottamaan sekä jakamaan tietoa ja ideoita. Oppilaita ohjataan huomaamaan, että tieto voi rakentua monella tavalla, esimerkiksi tietoisesti päättelämällä tai intuitiivisesti, omaan kokemukseen perustuen. Tutkiva ja luova työskentelyote, yhdessä tekeminen sekä mahdollisuus syventymiseen ja keskittymiseen edistävät ajattelun ja oppimaan oppimisen kehittymistä. Opettajien on tärkeä rohkaista oppilaita luottamaan itseensä ja näkemyksiinsä ja olemaan samalla avoimia uusille ratkaisuille. Rohkaisua tarvitaan myös epäselvän ja ristiriitaisen tiedon äärellä olemiseen. Oppilaita ohjataan pohtimaan asioita eri näkökulmista, hakemaan uutta tietoa ja siltä pohjalta tarkastelemaan ajattelutapojaan. Heidän kysymyksilleen annetaan tilaa ja heitä innostetaan etsimään vastauksia, kuuntelemaan toisten näkemyksiä sekä samalla pohtimaan myös omaa sisäistä tietoaan. Heidä rohkaistaan rakentamaan uutta tietoa ja näkemystä. Koulun muodostaman oppivan yhteisön jäsenenä oppilaat saavat tukea ja kannustusta ideoilleen ja aloitteilleen, jolloin heidän toimijuutensa voi vahvistua. Oppilaita ohjataan käyttämään tietoa itsenäisesti ja vuorovaikutuksessa toisten kanssa ongelmanratkaisuun, argumentointiin, päättelyyn ja johtopäätösten tekemiseen sekä uuden keksimiseen. Oppilailla tulee olla mahdollisuus analysoida käsillä olevaa asiaa kriittisesti eri näkökulmista. Innovatiivisten ratkaisujen löytäminen edellyttää, että oppilaat oppivat näkemään vaihtoehtoja ja yhdistelemään näkökulmia ennakkoluulottomasti ja voivat käyttää kuvittelukykyään olemassa olevien rajojen ylittämiseen. Leikit, pelillisuus, fyysinen aktiivisuus, kokeellisuus ja muut toiminnalliset työtavat sekä taiteen eri muodot edistävät oppimisen iloa ja vahvistavat edellytyksiä luovaan ajatteluun ja oivaltamiseen. Valmiudet systeemiseen ja eettiseen ajatteluun kehittyvät vähitellen, kun oppilaat oppivat näkemään asioiden välisiä vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä sekä hahmottamaan kokonaisuuksia. Jokaista oppilasta autetaan tunnistamaan oma tapansa oppia ja kehittämään oppimisstrategioitaan. Oppimaan oppimisen taidot karttavat, kun oppilaita ohjataan ikäkaudelleen sopivalla

tavalla asettamaan tavoitteita, suunnittelemaan työtään, arvioimaan edistymistään sekä hyödyntämään teknologisia ja muita apuvälineitä opiskelussaan. Oppilaita tuetaan rakentamaan perusopetuksen aikana hyvä tiedollinen ja taidollinen perusta sekä kestävä motivaatio jatko-opinnoille ja elinikäiselle oppimiselle. (OPH, 2014, s. 20–21)

NUORISOLAISSA

2§ 1–2 mom.

- 1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
- 2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;

KOULUNUORIOSTYÖN TAVOITTEISSA

- Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
- Kouluviihtyvyyden parantaminen

KOULUNUORISOTYÖN TOIMINTAKOKONAISUUKSISSA

- Siltaava työ
- Jalkautuva työ kouluissa
- Jalkautuva työ ilta-yöaikaan
- Ilmiöpohjaisten tuntien pitäminen (some-tunnit, kiusaamisen vastaiset tunnit, tuta-tunnit yhdessä opettajien kanssa)

4.2 Opetussuunnitelma, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Oppilaat kasvavat maailmaan, joka on kulttuurisesti, kielellisesti, uskonnollisesti ja katsomuksellisesti moninainen. Kulttuurisesti kestävä elämäntapa ja monimuotoisessa ympäristössä toimiminen edellyttävät ihmisoikeuksien kunnioittamiselle perustuvaa kulttuurista osaamista, arvostavan vuorovaikutuksen taitoja ja keinoja ilmaista itseään ja näkemyksiään. Perusopetuksessa oppilaita ohjataan ympäristön kulttuuristen merkitysten tunnistamiseen ja arvostamiseen sekä oman kulttuuri-identiteetin ja myönteisen ympäristösuhteen rakentamiseen. Oppilaat oppivat tuntemaan ja arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä sekä omia sosiaalisia, kulttuurisia, uskonnollisia, katsomuksellisia ja kielellisiä juuriaan. Heitä kannustetaan pohtimaan oman taustansa merkitystä ja paikkaansa sukupolvien ketjussa. Oppilaita ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavarana. Samalla heitä ohjataan tunnistamaan, miten kulttuurit, uskonnot ja katsomukset vaikuttavat yhteiskunnassa ja arjessa, miten media muokkaa kulttuuria sekä pohtimaan myös, millaisia asioita ei voida ihmisoikeuksien vastaisena hyväksyä. Kouluyhteisössä ja koulun ulkopuolella tehtävässä yhteistyössä oppilaat oppivat havaitsemaan kulttuurisia erityispiirteitä ja toimimaan joustavasti eri ympäristöissä. Heitä kasvatetaan kohtaamaan arvostavasti muita ihmisiä sekä noudattamaan hyviä tapoja. Oppilaat saavat mahdollisuuksia kokea ja tulkita taidetta, kulttuuria ja kulttuuriperintöä. He oppivat myös välittämään, muokkaamaan ja luomaan kulttuuria ja perinteitä ja huomaamaan niiden merkityksen hyvinvoinnille. Koulutyöhön sisällytetään runsaasti tilaisuuksia harjaantua esittämään mielipiteensä rakentavasti ja toimimaan eettisesti. Oppilaita ohjataan asettumaan toisen asemaan ja tarkastelemaan asioita ja tilanteita eri näkökulmista. Koulutyössä edistetään suunnitelmallisesti ihmisoikeuksien, erityisesti lapsen oikeuksien tuntemista ja arvostamista sekä niiden mukaista toimintaa. Kunnioitusta ja luottamusta muita ihmisryhmiä ja kansoja kohtaan vahvistetaan kaikessa toiminnassa, myös kansainvälistä yhteistyötä tehden. Kouluyhteisössä oppilaat saavat kokemuksia vuorovaikutuksen merkityksestä myös omalle kehitykselle. He kehittävät sosiaalisia taitojaan, oppivat ilmaisemaan itseään eri tavoin ja esiintymään eri tilanteissa. Opetuksessa tuetaan oppilaiden kasvua monipuolisiksi ja taitaviksi kielenkäyttäjiksi sekä äidinkielellään että muilla kielillä. Oppilaita rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen vähäiselläkin kielitaidolla. Yhtä tärkeitä on oppia käyttämään matemaattisia symboleita, kuvia ja muuta visuaalista ilmaisua, draamaa sekä musiikkia ja liikettä vuorovaikutuksen ja ilmaisun välineinä. Koulutyöhön sisältyy myös monipuolisia mahdollisuuksia käsillä tekemiseen. Oppilaita ohjataan arvostamaan ja hallitsemaan omaa kehoaan ja käyttämään sitä tunteiden ja näkemysten, ajatusten ja ideoiden ilmaisemiseen. Koulutyössä rohkaistaan mielikuvituksen käyttöön ja kekseliäisyyteen. Oppilaita ohjataan edistämään toiminnallaan esteettisyyttä ja nauttimaan sen eri ilmenemismuodoista. (OPH, 2014, s. 21)

NUORISOLAISSA

- 2§ 4–5 mom.
 - 4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
 - 5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

- 1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;

KOULUNUORISOTYÖN TAVOITTEISSA

Läpäisee kaikki tavoitteet osana MEK viitekehystä ja toiminnan painopisteitä

1. Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
2. Vapaa-ajanmahdollisuuksien lisääminen
3. Kouluviihtyvyyden parantaminen
4. Koulutussiirtymien tukeminen
5. Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy

KOULUNUORISOTYÖN TOIMINTAKOKONAISUUKSISSA

- Kesätyömahdollisuuksien järjestäminen myönteisen erityiskohtelun periaattein
- Tavoitteelliset pienryhmät
- Kiusaamisen ennaltaehkäisy (mm. K-0, M-Crew, S-Crew, Kiltsu-Crew)

4.3 Opetussuunnitelma, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Elämässä ja arjessa selviäminen edellyttää yhä moninaisempia taitoja. Kyse on terveydestä, turvallisuudesta ja ihmissuhteista, liikkumisesta ja liikenteestä, teknologisoituneessa arjessa toimimisesta sekä oman talouden hallinnasta ja kuluttamisesta, jotka kaikki vaikuttavat kestäväan elämäntapaan. Perusopetuksessa tuetaan oppilaiden luottavaista suhtautumista tulevaisuuteen.

Kouluyhteisö ohjaa ymmärtämään, että jokainen vaikuttaa toiminnallaan niin omaan kuin toistenkin hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Oppilaita kannustetaan huolehtimaan itsestä ja toisista, harjoittelemaan oman elämän ja arjen kannalta tärkeitä taitoja sekä lisäämään ympäristönsä hyvinvointia. Oppilaat oppivat perusopetuksen aikana tuntemaan ja ymmärtämään hyvinvointia ja terveyttä edistävien ja sitä haittaavien tekijöiden sekä turvallisuuden merkityksen ja hakemaan niihin liittyvää tietoa. He saavat mahdollisuuden kantaa vastuuta omasta ja yhteisestä työstä sekä kehittää tunnetaitojaan ja sosiaalisia taitojaan. Oppilaat kasvavat huomaamaan ihmissuhteiden ja keskinäisen huolenpidon tärkeyden. He oppivat myös ajanhallintaa, joka on tärkeä osa arjenhallintaa ja itsesäätelyä. Oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella toimimaan omasta ja muiden turvallisuudesta huolehtien eri tilanteissa, myös liikenteessä. Heitä ohjataan ennakoimaan vaaratilanteita ja toimimaan niissä tarkoituksenmukaisesti. Heitä opetetaan tunnistamaan keskeiset turvallisuuteen liittyvät symbolit sekä suojaamaan yksityisyyttään ja henkilökohtaisia rajojaan.

Oppilaat tarvitsevat perustietoa teknologiasta ja sen kehityksestä sekä vaikutuksista eri elämänalueilla ja ympäristössä. He tarvitsevat myös opastusta järkeviin teknologisiin valintoihin. Opetuksessa tarkastellaan teknologian monimuotoisuutta ja ohjataan ymmärtämään sen toimintaperiaatteita ja kustannusten muodostumista. Perusopetuksessa oppilaita ohjataan teknologian vastuulliseen käyttöön ja pohditaan siihen liittyviä eettisiä kysymyksiä.

Oppilaita opastetaan kehittämään kuluttajataitojaan sekä edellytyksiään omasta taloudesta huolehtimiseen ja talouden suunnitteluun. Oppilaat saavat ohjausta kuluttajana toimimiseen, mainonnan kriittiseen tarkasteluun sekä omien oikeuksien ja vastuiden tuntemiseen ja eettiseen käyttöön. Heitä kannustetaan kohtuullisuuteen, jakamiseen ja säästäväisyyteen. Perusopetuksen aikana oppilaat harjaantuvat kestäväan elämäntavan mukaisiin valintoihin ja toimintatapoihin. (OPH, 2014 s. 22)

NUORISOLAISSA

2§, Kohdat tavoitteena on parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja ja tavoitteen toteutumisessa lähtökohtana on kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen

KOULUNUORISOTYÖN TAVOITTEISSA

- Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
- Kouluviihtyvyyden parantaminen
- Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy

KOULUNUORISOTYÖN TOIMINTAKOKONAISUUKSISSA

- Tavoitteelliset pienryhmät
- verkostoyhteistyö
- palveluohjaus
- harrastustoimintaan ohjaus
- arjen taitojen kartuttaminen toiminnallisissa tilanteissa

4.4 Opetussuunnitelma, työelämätaidot ja yrittäjyys

Työelämä, ammatit ja työn luonne muuttuvat mm. teknologisen kehityksen ja talouden globalisoitumisen seurauksena. Työn vaatimusten ennakointi on vaikeampaa kuin ennen. Oppilaiden tulee perusopetuksessa saada yleisiä valmiuksia, jotka edistävät kiinnostusta ja myönteistä asennetta työtä ja työelämää kohtaan. Oppilaiden on tärkeä saada kokemuksia, jotka auttavat oivaltamaan työn ja yritteliäisyyden merkityksen, yrittäjyyden mahdollisuudet sekä oman vastuun yhteisön ja yhteiskunnan jäsenenä. Koulutyö järjestetään niin, että oppilaat voivat kartuttaa työelämäntuntemustaan, oppia yrittäjämäistä toimintatapaa ja oivaltaa koulussa ja vapaa-ajalla hankitun osaamisen merkityksen oman työuran kannalta.

Oppilaita opetetaan tuntemaan lähialueen elinkeinoelämän erityispiirteitä ja keskeisiä toimialoja. Perusopetuksen aikana oppilaat tutustuvat työelämään ja saavat kokemuksia työnteosta sekä yhteistyöstä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Tällöin harjoitellaan työelämässä tarvittavaa asianmukaista käyttäytymistä ja yhteistyötaitoja sekä huomataan kielitaidon ja vuorovaikutustaitojen merkitys. Itsensä työllistämisen taidot ja yrittäjyys sekä riskien arviointi ja hallittu ottaminen tulevat tutuiksi myös erilaisten projektien kautta. Koulutyössä opitaan ryhmätoimintaa, projektityöskentelyä ja verkostoitumista.

Koulussa harjaannutaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä toimimaan järjestelmällisesti ja pitkäjänteisesti. Yhteisessä työssä jokainen oppilas voi hahmottaa oman tehtävänsä osana kokonaisuutta. Siinä opitaan myös vastavuoroisuutta ja ponnistelua yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Toiminnallisissa opiskelutilanteissa oppilaat voivat oppia suunnittelemaan työprosesseja, asettamaan hypoteeseja, kokeilemaan erilaisia vaihtoehtoja ja tekemään johtopäätöksiä. He harjoittelevat työhön tarvittavan ajan arviointia ja muita työn edellytyksiä sekä uusia ratkaisujen löytämistä olosuhteiden muuttuessa. Samalla on tilaisuus oppia ennakoimaan työskentelyn mahdollisia vaikeuksia ja kohtaamaan myös epäonnistumisia ja pettymyksiä. Oppilaita kannustetaan sisukkuuteen työn loppuunsaattamisessa sekä työn ja sen tulosten arvostamiseen.

Oppilaita rohkaistaan suhtautumaan uusiin mahdollisuuksiin avoimesti ja toimimaan muutostilanteissa joustavasti ja luovasti. Heitä ohjataan tarttumaan asioihin aloitteellisesti ja etsimään erilaisia vaihtoehtoja. Oppilaita tuetaan tunnistamaan ammatillisia kiinnostuksen kohteitaan sekä tekemään jatko-opintovalintansa perustellusti ja omista lähtökohdistaan, perinteisten sukupuoliroolien ja muiden roolimallien vaikutukset tiedostaen. (OPH, 2014 s. 23–24)

NUORISOLAISSA

2§ Kohdat ”Lain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa” ja ”parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja”

13§ (työpajatoimintaa erityisesti koskettava pykälä) ”parantaa nuoren valmiuksia päästä avoimille työmarkkinoille”

TULOSKORTIN SITOVAT TAVOITTEET

Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi; 2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle, alle 30-vuotiaiden työttömyys ja vieraskielisten työttömyys vähenee

PALVELUALUEEN TULOSKORTISSA (Nuoriso- ja yhteisöpalvelut)

Tunnistetaan palvelualueen mahdollisuudet kotoutumisen edistämisessä

ALUEELLISEN NUORISOTYÖN TULOSKORTISSA

Eriarvoistumisen estäminen; Kotoutumisen edistämisen huomiointi nuorisotyössä

KOULUNUORISOTYÖN TAVOITTEISSA

- Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
- Koulutussiirtymien tukeminen

KOULUNUORISOTYÖN TOIMINTAKOKONAISUUKSISSA

- Nuorten tuettu kesätyö, kesätyöpaikka n. 20–40 nuorelle vuosittain haavoittuvassa työmarkkina-asemassa oleville nuorille
- Kesätyöpajat, kesätyön hakemisen tuki ja tuettuun kesätyöpaikkaan päässeille työelämäkoulutus
- Vertaisvastuutehtävät leiritoiminnoissa

4.5 Opetussuunnitelma, osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Yhteiskunnalliseen toimintaan osallistuminen on demokratian toimivuuden perusedellytys. Osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä vastuullista suhtautumista tulevaisuuteen voi oppia vain harjoittelemalla. Kouluyhteisö tarjoaa tähän turvalliset puitteet. Samalla perusopetus luo osaamisperustaa oppilaiden kasvulle demokraattisia oikeuksia ja vapauksia vastuullisesti käyttäviksi, aktiivisiksi kansalaisiksi. Koulun tehtävänä on vahvistaa jokaisen oppilaan osallisuutta. Perusopetuksessa luodaan edellytykset oppilaiden kiinnostukselle kouluyhteisön ja yhteiskunnan asioita kohtaan. Koulussa kunnioitetaan heidän oikeuttaan osallistua päätöksentekoon ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Oppilaat osallistuvat oman opiskelunsa, yhteisen koulutyön ja oppimisympäristön suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin. He saavat tietoja ja kokemuksia kansalaisyhteiskunnan osallistumis- ja vaikuttamisjärjestelmistä ja keinoista sekä yhteisöllisestä työskentelystä koulun ulkopuolella. Ympäristön suojelemisen merkitys avautuu omakohtaisen luontosuhteen kautta. Oppilaat oppivat arvioimaan median vaikutuksia ja käyttämään sen mahdollisuuksia. Kokemusten kautta oppilaat oppivat vaikuttamista, päätöksentekoa ja vastuullisuutta. Samalla he oppivat hahmottamaan sääntöjen ja sopimusten sekä luottamuksen merkityksen. Osallistuessaan sekä koulussa että sen ulkopuolella oppilaat oppivat ilmaisemaan omia näkemyksiään rakentavasti. He oppivat työskentelemään yhdessä ja saavat tilaisuuksia harjoitella neuvottelemista, sovittelemista ja ristiriitojen ratkaisemista sekä asioiden kriittistä tarkastelua. Oppilaita kannustetaan pohtimaan ehdotuksiaan eri osapuolten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon sekä oikeudenmukaisen kohtelun ja kestävän elämäntavan näkökulmista. Perusopetuksen aikana oppilaat pohtivat menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välisiä yhteyksiä sekä erilaisia tulevaisuusvaihtoehtoja. Heitä ohjataan ymmärtämään omien valintojen, elämäntapojen ja tekojen merkitys paitsi itselle, myös lähiyhteisöille, yhteiskunnalle ja luonnolle. Oppilaat saavat valmiuksia sekä omien että yhteisön ja yhteiskunnan toimintatapojen ja -rakenteiden arviointiin ja muuttamiseen kestävää tulevaisuutta rakentaviksi. (OPH, 2014 s. 24).

NUORISOLAISSA

2§, Tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa

KOULUNUORISOTYÖN TAVOITTEISSA

- Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
- Kouluviihtyvyyden parantaminen

KOULUNUORISOTYÖN TOIMINTAKOKONAISUUKSISSA

- Vertaistoiminta
- Siltaava työ
- Jalkautuva työ kouluissa
- Jalkautuva työ ilta-yö aikaan
- Tavoitteelliset pienryhmät

5. Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri (Opetussuunnitelman perusteet kappale 4)

- [perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.pdf \(oph.fi\)](#) (OPH, 2014 s.26–29)

OPETUSSUUNNITELMAN KESKEISET KOHDAT NUORISOTYÖLLE KAPPALEESTA YHTENÄISEN PERUSOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI JA OPETUKSEN JA KASVATUKSEN TAVOITTEITA TUKEVA MUU TOIMINTA

- vuorovaikutuksen ja ilmapiriin rakentaminen
- ei toivottujen piirteiden tunnistaminen ja korjaaminen
- hyvien käytänteiden tuki
- Arvoperustan huomioiminen
- Hyvinvoinnin tuki
- Verkostoyhteistyö
- Yhdessä tekeminen ja verkostoyhteistyö
- Kiusaamisen, väkivallan, rasismien ja syrjinnän aktiivinen vastustaminen
- Vähemmistöjen tukeminen, sukupuoli-identiteetin tuki
- Osallisuuden edistäminen
- Onnistumisen kokemusten ja elämyksien tarjoaminen
- Kasvatuskumppanuus

NUORISOLAISIA

2 §

Lain tavoite

Tämän lain tavoitteena on:

- 1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;
- 2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;
- 3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;
- 4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä
- 5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

- 1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;
- 2) kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen;
- 3) monialainen yhteistyö

KOULUNUORISOTYÖN TAVOITTEISSA

- vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
- Vapaa-ajan mahdollisuuksien lisääminen
- Kouluviihtyvyyden parantaminen
- Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy

KOULUNUORISOTYÖN TOIMINTAKOKONAISUUKSISSA

- M-Crew, S-Crew, Kiltsu Crew, K-O, kiusaamisen selvittelyssä mukana oleminen
- Luokkatyöskentely
- Välituntitoiminta (esim. pelivälkät)
- Jalkautuminen kouluissa ja kadulla
- Retket
- Tavoitteelliset pienryhmät
- Tapahtumat
- Palveluohjaus
- Digitaalinen nuorisotyö
- Vertaistoiminta
- Ryhmäyttävä työ

6. Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen (Opetussuunnitelmassa kappale 5)

- Yhteinen vastuu koulupäivästä
- Yhteistyö

”Henkilöstön tiivis yhteistyö edesauttaa koulun kasvatus- ja opetustavoitteiden toteuttamista. Koulutyö järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti yhdessä toimien ja työtä jakaen. Aikuisten yhteistyö, kuten samanaikaisopettajuus, mallintaa koulun toimintaa oppivana yhteisönä myös oppilaille. Yhteistyötä tarvitaan erityisesti monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa, oppimisen arvioinnissa ja tuessa sekä oppilashuollon toteuttamisessa. Koulut tekevät myös keskinäistä yhteistyötä. Tavoitteena on edistää opetuksen kehittämistä ja yhtenäisyyttä

sekä vahvistaa henkilöstön osaamista. Yhteistyötä tarvitaan perusopetuksen nivelvaiheissa ja oppilaiden siirtyessä koulusta toiseen. Usein myös eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen, oppimisen tuen sekä oppilashuollon sujuva järjestäminen edellyttää hyvää koulujen välistä yhteistyötä. Toiminta paikallisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa edistää pedagogiikan kehittämistä. Eheän oppimispolun varmistamiseksi koulu toimii yhteistyössä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten kanssa. Hyvä yhteistyö kerho- sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa edistää oppilaiden hyvinvointia. Yhteistyö nuoriso-, kirjasto-, liikunta- ja kulttuuritoimen, poliisin sekä seurakuntien, järjestöjen, yritysten ja muiden lähiympäristön toimijoiden kuten luontokoulujen, museoiden ja nuorisokeskusten kanssa lisää oppimisympäristöjen” monipuolisuutta ja tukee koulun kasvatustehtävää.”

7. Siirtymävaiheet

VANTAAN OPETUSSUUNNITELMASSA KAPPALEET 1.5 JA 1.6, SIIRTYMÄVAIHEISIIN LIITTYVÄ YHTEISTYÖ VANTAALLA

Siirtymät perusopetuksen sisällä

Kun oppilas siirtyy peruskoulun toiselta luokalta kolmannelle, hyödynnetään opettajan vaihtuessa koulun sisäisiä tiedonsiirtomenetelmiä. Oppilas, huoltaja ja opettaja käyvät arviointikeskustelun, jossa hyödynnetään oppilaan itsearviointia luvussa 6 kuvatulla tavalla. Kuudennelta luokalta seitsemännelle vuosiluokalle siirryttäessä toteutetaan tiedonsiirto yläkoulun oppilashuollon, opinto-ohjaajan ja alakoulun luokanopettajien sekä oppilashuollon yhteistyönä. Erityisen tuen järjestelyihin liittyvät huoltajien kuulemiset tapahtuvat yläkoulussa. Kuudennelta luokalta seitsemännelle luokalle siirtymiseen liittyy oppilaan, huoltajan ja opettajan välinen arviointikeskustelu, jossa hyödynnetään oppilaan itsearviointia luvussa 6 kuvatulla tavalla.

Perusopetuksesta toiselle asteelle siirtymä

Oppilaiden siirtymistä perusopetuksesta jatko-opintoihin tuetaan peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten monipuolisella yhteistyöllä. Yhdeksännen luokan oppilaille järjestetään mahdollisuuksia tutustua toisen asteen opintoihin oppilaitosvierailujen, kurkkauksien sekä koulutuskokeilujen muodossa. Lisäksi oppilaille järjestetään kahden viikon työelämään tutustumisjakso. Lisäksi toteutetaan räätälöityjä tutustumisia, esimerkiksi toisen asteen tutustumisviikkoja TEPPO- ja JOPO-oppilaille. Opinnoissaan hyvin menestyneet yhdeksännen luokan oppilaat voivat mahdollisuuksien mukaan suorittaa lukion kursseja jo yhdeksännen luokan aikana. Toisen asteen opintojen onnistuneen aloituksen varmistamiseksi Vantaalla käytetään tietojen siirtämisessä pääkaupunkiseudun yhteistä opiskelutietolomaketta. Lomakkeen tavoitteena on antaa toisen asteen oppilaitoksessa nuoren kanssa työskenteleville tietoja opiskelijan vahvuuksista sekä niistä osa-alueista, joissa hän tarvitsee tukea. Henkilöstön välillä peruskoulujen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyömuotoja ovat: ylä- ja yhtenäiskoulujen opettajien tutustumisvierailut toisen asteen oppilaitoksiin, perusopetuksen ja toisen asteen opettajien välinen yhteistyö, oppilaanohjaajien tutustumistilaisuudet ja yhteiskokoukset toisen asteen kanssa sekä erityisopettajien ja opinto-ohjaajien vuosittaiset alueelliset työkokoukset. Ylä- ja yhtenäiskoulujen sekä toisen asteen oppilaitosten rehtorit tapaavat vuosittain. Tiedonsiirto perusopetuksesta toiselle asteelle Vantaan perusopetuksesta siirretään jatko-opintoihin erityistä tukea saaneiden oppilaiden pedagogiset asiakirjat sekä niiden yleistä ja tehostettua tukea saaneiden oppilaiden pedagogiset asiakirjat, joiden kohdalla nähdään niiden sisältävän koulutuksen järjestämisen kannalta tarpeellista tietoa. Siirrettävistä tiedoista vastaavat peruskoulussa erityisopettaja, luokanvalvoja sekä tarvittaessa muut pedagogisen asiakirjan täyttämisestä vastaavat henkilöt. Tiedonsiirrosta vastaa oppilaanohjaaja.

NUORISOLAISSA

2 § Lain tavoite

Tämän lain tavoitteena on:

- 1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;

KOULUNUORISOTYÖN TAVOITTEISSA

- Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen
- Koulutussiirtymien tukeminen

KOULUNUORISOTYÖN TOIMINTAKOKONAISUUKSISSA

- Alakoulu-yläkoulu nivelvaihe työ ja nivelvaiheleiri Kytöpuiston, Rekolanmäen, Uomarinteen ja Kaivokselan alakoululaisille, jossa mukana Koivukylän, Havukosken, Kilterin ja Martinlaakson koulutettuja vertaisohjaajia. Kohdennettu toiminta.
- Yläkoulunuorisotyön osallistuminen tutustumisvierailuihin
- Yläkoulunuorisotyön ja oppilaitosnuorisotyön yhteistyö
- Tuettu kesätyö nuorille
- Jälkiohjauspäivät
- Palveluohjaus

LIITE 1 Laaja-alainen osaaminen

OPETUSSUUNNITELMA	KOULUNUORISOTYÖ	TOIMINTAKOKONAISUUDET	TOIMINTASUUNNITELMA	TOTEUMA
Ajattelu ja oppimaan oppiminen	Suhdeperustainen työ ryhmissä ja yksilöiden kanssa	Siltaava työ Jalkautuva työ kouluissa Jalkautuva työ ilta-yöaikaan Ilmiöpohjaisten tuntien pitäminen (some-tunnit, kiusaamisen vastaiset tunnrit, tuta-tunnit)		
Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu	Moninaisuuden sekä vähemmistöjen huomioiminen ja tuki	Kesätyömahdollisuuksien järjestäminen Tavoitteelliset pienryhmät Kiusaamisen ennaltaehkäisy (mm. K-O, M-Crew, S-Crew, Kiltsu-Crew)		
Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	Havainnointi ja tuki	Tavoitteelliset pienryhmät, verkostoyhteistyö, palveluohjaus, harrastustoimintaan ohjaus, arjen taitojen kartuttaminen tuetusti (kokkikerhot, liikennevälineiden käyttö yms.)		

Työelämäntaidot ja yrittäjäyys	Työelämäkokemusten saamisen tuki nuorille sekä omana toimintana että verkostoyhteistyönä	Kesätyöpaikka n. 20 nuorelle vuosittain, vertaisvastuutehtävät leiritoiminnoissa, kesätyöpajat		
Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen	Suhdeperustainen kasvun tuki painopisteinä opetussuunnitelmasta • omien valintojen, elämäntapojen ja tekojen merkityksen ymmärtäminen itselle, lähiyhteisölle, yhteiskunnalle ja luonnolle Koulunuorisotyön tavoitteissa: Vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen	Vertaistoiminta Siltaava työ Jalkautuva työ kouluissa Jalkautuva työ ilta-yö aikaan Digitaalinen työ Yksilöllinen tuki (monialainen työryhmä, oppilashuollon toimesta)		

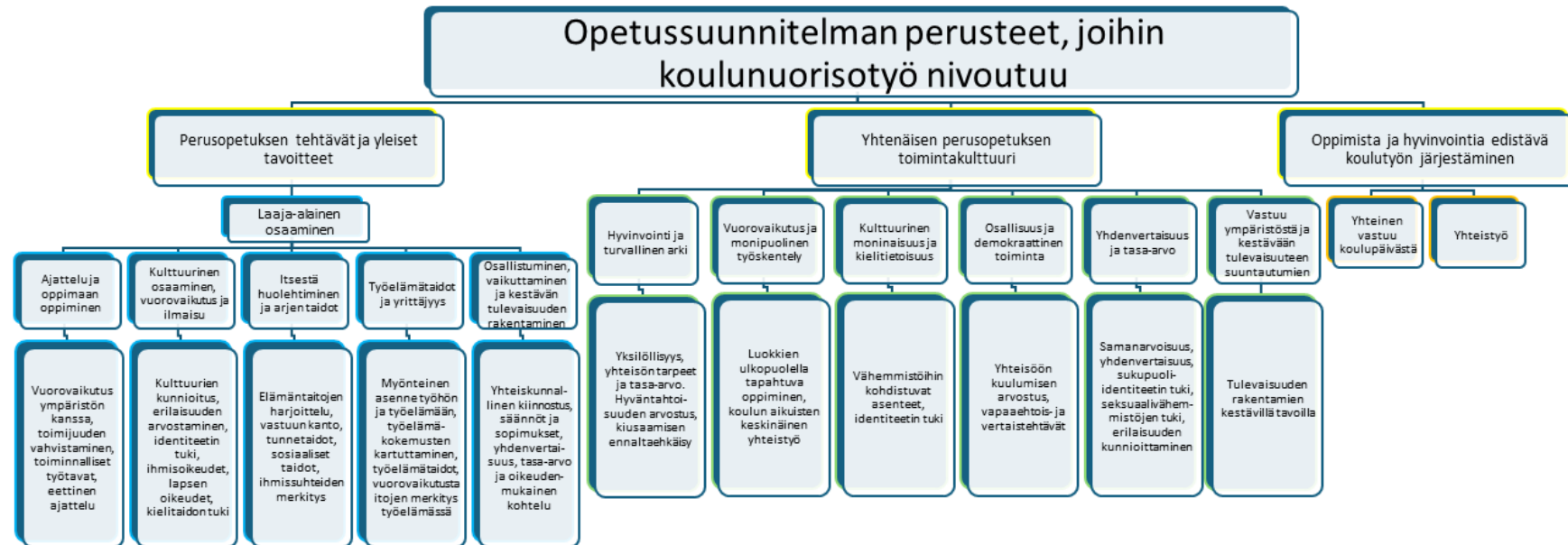
LIITE 2 Yhtenäinen perusopetuksen toimintakulttuuri

TAVOITE		TOIMINTAKOKONAISUUDET KOULUNUORISOTYÖSSÄ	TOIMINTASUUNNITELMA	TOTEUMA
Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri sekä Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta s. 41–43	Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuurin koulunuorisotyötä keskeisesti koskevat osuudet • vuorovaikutuksen ja ilmapiriin rakentaminen • ei toivottujen piirteiden tunnistaminen ja korjaaminen • hyvien käytänteiden tuki • Arvoperustan huomioiminen • Hyvinvoinnin tuki • Verkostoyhteistyö • Yhdessä tekeminen ja verkostoyhteistyö • Kiusaamisen, väkivallan, rasismien ja syrjinnän aktiivinen vastustaminen • Vähemmistöjen tukeminen, sukupuoli-identiteetin tuki • Osallisuuden edistäminen • Onnistumisen kokemusten ja elämysten tarjoaminen • Kasvatuskumppanuus Koulunuorisotyön tavoitteissa • vertais- ja ryhmäsuhteiden vahvistaminen • Vapaa-ajan mahdollisuuksien lisääminen • Kouluviihtyvyyden parantaminen • Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy	M-Crew, S-Crew, Kiltsu Crew, K-0, kiusaamisen selvittelyssä mukana oleminen Luokkatyöskentely Välituntitoiminta (esim. pelivälkät) Jalkautuminen kouluissa ja kadulla Retket Tavoitteelliset pienryhmät Tapahtumat Palveluohjaus Digitaalinen nuorisotyö Vertaistoiminta Ryhmäyttävä työ		

LIITE 3 Nivelvaiheen tuki

TAVOITE		TOIMINTAKOKONAISUUDET	TOIMINTASUUNNITELMA	TOTEUMA
Vantaan opetussuunnitelma 1.5 ja 1.6 Siirtymävaiheisiin liittyvä yhteistyö Siirtymät perusopetuksen sisällä - tiedonsiirto - tutustumisvierailut	Koulunuorisotyön tavoitteissa Koulutussiirtyminen tukeminen	Alakoulu-yläkoulu nivelvaihe työ ja nivelvaiheleiri Kytöpuiston, Rekolanmäen, Uomarinteen ja Kaivokselan alakoululaisille, jossa mukana Koivukylän, Havukosken, Kilterin ja Martinlaakson koulutettuja vertaisohjaajia. Kohdennettu toiminta. Yläkoulunuorisotyön osallistuminen tutustumisvierailuihin Yläkoulunuorisotyön ja oppilaitosnuorisotyön yhteistyö Kesätyöprojekti Jälkiohjauspäivät Palveluohjaus		

LIITE 4 Opetussuunnitelman ja koulunuorisotyön liitospinnat, kaavio



Lähde: PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET 2014 [perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf \(oph.fi\)](#)
Koonnut: Arja Lehtikoski 06/2024